

354.11 (497.1)
1094.5)

ЗАКОН

О

АРХИВАМА МИНИСТАРСТВА ИНОСТРАНИХ ПО-
СЛОВА И ДИПЛОМАТСКИХ И КОНСУЛАРНИХ
ЗАСТУПНИШТАВА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
У ИНОСТРАНСТВУ

ОД 5 АПРИЛА 1930 ГОДИНЕ

И

ПРАВИЛНИК

О

ИСТРАЖИВАЊИМА У ГЛАВНОЈ АРХИВИ МИ-
НИСТАРСТВА ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА И О
НЕСЛУЖБЕНОМ ОБЈАВЉИВАЊУ ДИПЛОМАТ-
СКИХ И КОНСУЛАРНИХ ДОКУМЕНАТА

ОД 14 АПРИЛА 1930 ГОДИНЕ

~~ЗЗЗЗ~~

БЕОГРАД

ДРЖАВНА ШТАМПАРИЈА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

1930

Уведено у нови инвентар бр. 2234/11
1 јануара 1942 год.
Београд.

ЗАКОН

О

АРХИВАМА МИНИСТАРСТВА ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА И ДИПЛОМАТСКИХ И КОНСУЛАРНИХ ЗАСТУПНИШТАВА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
У ИНОСТРАНСТВУ

ОД 5 АПРИЛА 1930 ГОДИНЕ

И

ПРАВИЛНИК

О

ИСТРАЖИВАЊИМА У ГЛАВНОЈ АРХИВИ МИНИСТАРСТВА ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА И О НЕСЛУЖБЕНОМ ОБЈАВЉИВАЊУ ДИПЛОМАТСКИХ И КОНСУЛАРНИХ ДОКУМЕНАТА

ОД 14 АПРИЛА 1930 ГОДИНЕ

БЕОГРАД

ДРЖАВНА ШТАМПАРИЈА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
1930

БИБЛИОТЕКА
Министарства
Бр. 3088

Миб. Ср. 36223

МИ

АЛЕКСАНДАР I

по милости Божјој и вољи Народној

КРАЉ ЈУГОСЛАВИЈЕ

На предлог заступника Нашег министра иностраних послова, Нашег министра без портфеља, а по саслушању претседника Нашег Министарског савета, прописујемо и проглашујемо:

ЗАКОН

о

АРХИВАМА МИНИСТАРСТВА ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА И ДИПЛОМАТСКИХ И КОНСУЛАРНИХ ЗАСТУПНИШТАВА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У ИНОСТРАНСТВУ

Члан 1.

Архиве Министарства иностраних послова и дипломатских и консуларних заступништава Краљевине у иностранству државна су својина и, у колико није друкчије прописано овим Законом, носе карактер државне тајне.

Члан 2.

Под архивама Министарства иностраних послова и дипломатских и консуларних заступништава Краљевине у иностранству подразумевају се следећи предмети:

(1) аутографи Краља и Наследника Престола, који су ушли у архиве Министарства иностраних

послова, или дипломатских и консуларних заступништава Краљевине у иностранству, као и аутографи ранијих народних владара, ранијих и данашњих страних владалаца и државних поглавара;

(2) преписи, репродукције, изводи или наводи горњих аутографа, у оригиналном тексту или преводу;

(3) уговори и конвенције закључени између Краљевине Југославије и страних држава;

(4) закони, уредбе, укази, декрети, правилници, упутници, расписи, решења, који се односе на уређење и рад у Министарству иностраних послова и дипломатским и консуларним заступништвима Краљевине у иностранству, као и пројекти истих;

(5) службенички листови и необјављени лични податци о особљу Министарства иностраних послова и дипломатских и консуларних заступништава Краљевине у иностранству;

(6) преписка између Министарства иностраних послова и дипломатских и консуларних заступништава Краљевине у иностранству, као и између појединих заступништава;

(7) преписка Министарства и заступништава Краљевине у иностранству са домаћим и страним властима односно заступништвима, као и са појединим међународним установама и канцеларијама;

(8) преписка Министарства и заступништава Краљевине у иностранству са приватним лицима у земљи и на страни;

(9) изјаве министра иностраних послова, његови одговори на питања, његова саопштења, измењена писма и телеграми са страним министрима или претставницима;

(10) забелешке министра, дипломатских или консуларних претставника, или делегата, или других службених лица, о усменим разговорима са страним претставницима, као и њихове личне преписке које се тичу државних послова.

(11) записници и одлуке међународних и домаћих конференција на којима су учествовали пуномоћници или претставници наше државе или Министарства иностраних послова;

(12) упутства, тумачења или примедбе пуномоћницима или претставницима наше државе или Министарства иностраних послова;

(13) акредитивна или опозивна писма, нотификације, пуномоћија, ратификациона акта;

(14) дипломатски и службени пасоши, пропуштнице, легитимације;

(15) шифре, шифровани, дешифровани или недешифровани документи;

(16) признанице, рачуни, наредбе за исплату, податци о поверљивим утрошцима;

(17) статистике, спискови, нацрти, географске карте;

(18) личне белешке службеника остављене уз поједина документа, или лична писма о рађеним предметима;

(19) кошуљице (омоти) за акта, употребљене а неуништене коверте и друга манипулативна архивска сретства, реверси, потврде пријема;

(20) деловодни протоколи, регистри, инвентари, картстеке, рачунске, експедиционе, пријемне и друге канцеларијске књиге;

(21) печати и факсимил-штамбиљи;

(22) преписи, карбонске, мимеографске, хектографске, фотографске или друге какве копије, репродукције или отисци докумената, као и клишеа за исте;

(23) употребљене а неуништене карбонске и воштане хартије, стенограми, диктафонске плоче или ваљци;

(24) поверљиве или поверљиво аотиране штампане ствари, коректуре;

(25) формулари за поверљиве послове;

(26) регистарске схеме; —

у опште, у нацрту, концепту, оригиналу, препису, факсимилној или другој каквој репродукцији, изводу или преводу ма на који језик или ма са кога језика: сва акта, извештаји, мемоари, претставке, ноте, потсетници, записници, реферати, са слушања, молбе, жалбе, оставке, решења, и друга документа и писмена, примљена, отправљена, издата или састављена од стране Министарства или појединих заступништава или делегација Краљевине, било по њиховој надлежности, било иначе по службеном положају њихових чиновника, као и сва писана, цртана, репродукована или репродуктивна помоћна сретства или материјал, састављени или израђени за унутрашњу канцеларијску употребу, од привремене или сталне потребе.

Не сматрају се као архивски списи, али само у случају да су већ предати јавности од стране Министарства: неслужбени штампани примерци објављених уговора, конвенција, закона, уредаба, указа, декрета, правилника, упутника, расписа, изјава, одговора на питања, саопштења, измењених писама и телеграма са страним министрима или претставницима, као и неслужбени примерци дипломатских докумената и других публикација које је Министарство објавило.

Члан 3.

Под прописе овога Закона потпадају, у наведеном обиму, и архиве пређашњих Министарстава иностраних дела Краљевине Србије и Краљевине Црне Горе и њихових заступништава у иностранству, као и оне стране дипломатске и консуларне архиве или преписи истих, које су нашој држави припале на основу међународних уговора, или које су нашој држави предате на чување од страних држава, или се иначе у нашем привременом или сталном поседу налазе.

Члан 4.

Под прописе овога Закона потпадају исто тако и све приватне архиве или хартије које су поклоном, откупом или којим другим начином ушле у састав ма које од архива Министарства иностраних послова или заступништава Краљевине у иностранству.

Члан 5.

Сваки дипломатски или консуларни претставник или њихов заступник, сваки шеф мисије или делегације, или члан истих, приликом свога постављења, предаваће министру иностраних послова писмену изјаву да ће све архивске списе и предмете побројане у члановима 2, 3 и 4, које од свога претходника буде примио, као и све које у току свога рада или мисије буде примио или саставио или наредио да се саставе, у потпуности и исправно предати своје последнику или заступнику или министру иностраних послова или одељењу Министарства или заступништву или власти или службенику кога министар одреди.

Сваки министар иностраних послова, или његов помоћник, сваки дипломатски или консуларни претставник, или њихов заступник, приликом предаје дужности своје последнику или заступнику, предаваће му и све архивске списе или предмете побројане у члану 2, 3 и 4, као и у предњем ставу овога члана, који би се код њих налазили.

Исто тако, сваки шеф мисије или делегације, као и сваки члан истих, приликом свога разрешења, предаваће све такве списе или предмете министру иностраних послова или одељењу Министарства или заступништву или власти или службенику кога министар одреди.

Те предаје вршиће се записнички, при чему ће предавалац дати писмену изјаву да је сва таква документа предао.

Члан 6.

Свако присвајање, отуђивање, уништавање, општећење или преиначење архивских списа или предмета поменутих у члановима 2, 3, 4 и 5 овога Закона казниће се истом казном која је предвиђена за дела из члана 102 Кривичног законика.

Члан 7.

Чиновник Министарства иностраних послова, или лице употребљено на пословима овог Министарства, који задржава код себе, без службене потребе, ма који од поменутих списа или предмета, сматраће се као присвајач у смислу претходног члана.

Члан 8.

Министар иностраних послова даје одобрење приватним лицима за саопштавање, разгледање, преписивање, репродукцију, превођење, оверу или објављивање појединих архивских докумената или чињеница у њима, у колико се за то одобрење не мора тражити претходно саизвољење заинтересованих страних влада или приватних лица. То своје право министар не може пренети ни на кога.

Министар одлучује о сваком појединачном случају, и његова решења не могу се сматрати да стварају правило или утврђују праксу. Приватним лицима он ни у ком случају не може допустити архивска истраживања ни за који период времена после 1903 године закључно. Документа из тих новијих периода моћи ће се употребити само у службене сврхе, или од лица којима је службено поверена њихова обрада.

Министар иностраних послова није дужан давати разлоге са којих не одобрава саопштавање, разгледање, преписивање, репродукцију, превођење, оверу или објављивање појединих докумената или чињеница у њима, изузимајући аката која се тичу правних односа појединаца.

Члан 9.

Министар иностраних послова не може одобрити приватним лицима, осим писцу и његовим законитим наследницима, прегледање, преписивање, или објављивање архива и хартија поменутих у члану 4 овога Закона, пре истека рока од тридесет година после смрти писца, осим у случају сагласности са писцем или његовим наследницима, или особених одредаба пишчева тестамена.

У случају државне потребе, Министарство иностраних послова може се користити податцима из таквих архива или хартија, па их и објавити и пре тога рока, али изостављајући све личне, породичне и полемичне наводе које би оне садржавале.

Изузимајући случаја предвиђеног у претходном ставу, за све такве архиве или хартије, у погледу ауторског права, важе одредбе Закона о ауторском праву.

У свему осталом, иначе, за те архиве и хартије важе прописи овога Закона.

Члан 10.

Научна и друга архивска истраживања могу се допустити приватним лицима само у Главној архиви Министарства иностраних послова.

Архиве осталих одељења Министарства, као и архиве дипломатских и консуларних заступништава Краљевине у иностранству, намењене су искључиво службеној употреби, осим кад су већ предате на руковање Главној архиви Министарства.

Члан 11.

Објављивање докумената без одобрења министра иностраних послова кажњава се по прописима члана 102 Кривичног законика.

Под објављивањем документа разуме се не само дословно или делимично навођење оригиналног текста, већ и превод истог ма на који језик

или ма са кога језика, парафраза, као и излагање необјављене чињенице која се у њему садржи.

Као објављивање документа сматра се и позивање на деловодни, експедициони или телеграфски број документа, архивску ознаку и друга сретства за озваничење, идентификовање или разврставање докумената.

Члан 12.

Под прописе чланова 8 и 11 овога Закона потпадају исто тако и сви оверени или неоверени преписи, факсимилне репродукције, изводи, наводи или преводи појединих докумената из ма које од архива поменутих у члановима 2, 3, 4 и 5, који би службеним путем и у службене сврхе били достављени или издати било од стране Министарства иностраних послова, непосредно или преко друге које власти, било од стране друге које власти која би такве преписе, репродукције, изводе, наводе или преводe докумената имала, другој којој државној или страниј власти, међународној установи или канцеларији или приватном лицу.

За архивске списе и предмете из оних година или делова појединих година које је Министарство иностраних послова предало Државној архиви, важе, у горњем погледу, прописи Закона о државним архивама.

Члан 13.

Одговорност за објављена документа, према трећим лицима, у погледу одредаба Закона о штампи, пада искључиво на објављивача, било да је министар иностраних послова одобрио објављивање докумената или не.

Члан 14.

Личне преписке, мемоари и други приватни списи појединих службеника у струци дипломатској или консуларној, или иначе лица употребље-

них на пословима Министарства иностраних послова, који садрже податке о службеном раду њихових писаца, или о раду других службеника Министарства, или иначе садрже државне тајне које су они могли дознати, потпадају у погледу објављивања под одредбе чланова 8 и 11 овога Закона.

Члан 15.

Министарство иностраних послова објављиваће, у нарочитој збирци, систематски прибрана, сређена и критички издана документа из својих или и из страних архива, која се односе на нашу народну историју. Ту збирку Министарство ће издавати самостално, или у споразуму или заједници са домаћим Академијама или другим државним или научним установама.

Министар иностраних послова прописаће ближе одредбе о извршењу овога члана.

Члан 16.

У вези са чланом 51 Закона о уређењу Министарства иностраних послова и дипломатских и консуларних заступништава Краљевине Југославије у иностранству, министар иностраних послова прописаће Правилник о организацији архива заступништава, одељења и отсека Министарства као и Правилник о истраживањима у Главној архиви Министарства иностраних послова и о неслужбеном објављивању дипломатских и консуларних докумената.

Члан 17.

Овај Закон ступа на снагу кад га Краљ потпише и кад буде обнародован у „Службеним новинама“, од кога дана престају важити сви прописи

закона, уредаба и све остале одредбе које су у противности са овим Законом.

Гл. А. бр. 91
5 априла 1930 године
у Београду

АЛЕКСАНДАР с. р.

Заступник
министра иностраних послова,
министар без портфеља,
Д-р К. Кумануди с. р.

Видео и ставио Државни печат,
чувар Државног печата,
министар правде,

Д-р М. Сршкић с. р.

Претседник Министарског савета,
министар унутрашњих послова,
почасни ађутант Њ. В. Краља,
дивизијски ђенерал,

П. Живковић с. р.

Овај Закон обнародован је у броју 83-XXXII „Службених новина“ од 11 априла 1930 године.

На предлог Главне архиве Министарства, а на основу члана 16 Закона о архивама Министарства иностраних послова и дипломатских и консуларних заступништава Краљевине Југославије у иностранству, од 5 априла 1930 године, прописујем овај:

ПРАВИЛНИК

О

ИСТРАЖИВАЊИМА У ГЛАВНОЈ АРХИВИ МИНИСТАРСТВА ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА И О НЕСЛУЖБЕНОМ ОБЈАВЉИВАЊУ ДИПЛОМАТСКИХ И КОНСУЛАРНИХ ДОКУМЕНАТА

І. — ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Истраживања у Главној архиви Министарства иностраних послова могу бити службене или приватне природе.

Као истраживања службене природе сматрају се сва истраживања која се врше по службеној потреби за поједина одељења Министарства иностраних послова, дипломатска и консуларна заступништва Краљевине у иностранству, за друге државне или стране власти, као и сва истраживања по приватним молбама која се тичу правних односа појединаца.

Као истраживања приватне природе сматрају се истраживања која врше, по претходном одобрењу министра иностраних послова, научни радници или друга позвана лица у сврху историјских, дипломатских и других научних или књижевних студија.

Члан 2.

За поменута истраживања важе у свему прописи Закона о архивама Министарства иностраних послова као и прописи овога Правилника.

II. — СЛУЖБЕНА АРХИВСКА ИСТРАЖИВАЊА

Члан 3.

Сва службена архивска истраживања врши по дужности редовно особље Главне архиве Министарства.

Та се истраживања врше на основу уредно достављеног акта или молбе, који се узимају у поступак као сваки редовни акт.

Члан 4.

Само у хитним, обимним, сложеним или особено техничким случајевима, а по претходном потврдном реферату начелника Главне архиве или његова заступника, министар иностраних послова може наредити или одобрити да у истраживању узму учешћа и чиновници других одељења или претставници других државних власти, али увек у сарадњи и под надзором особља Главне архиве.

У истраживањима која се тичу правних односа појединачна, заинтересованом молиоцу ни у ком случају не може се допустити да истраживање врши сам, али му се може ставити на увиђај, у присуству чиновника Главне архиве, докуменат чија би га садржина интересовала.

Члан 5.

Резултате учињених истраживања, ако нису строго поверљиве природе, достављаће поменути одељењима, властима или молиоцима, Главна архива под потписом свога начелника или његова заступника, који ће такође оверавати и тачност издатих или приложених преписа или факсимилних репродукција докумената, ако ових буде било.

У случајевима строго поверљиве природе, одговоре ће потписивати или решења о њима доносити министар иностраних послова, који има право, ако државни интереси ово налажу, да не саопшти тражене податке, не дајући разлоге за то одбијање. (Члан 8, став 3, Закона о архивама Министарства иностраних послова).

Члан 6.

Ни један архивски спис или предмет не може се доставити у оригиналу другом ком одељењу Министарства без претходног образложеног писменог тражења и одговарајућег реверса, уредно заведених и потписаних од стране начелника дотичног одељења или његова заступника.

Тако достављена документа имају се вратити Главној архиви најдаље у року од петнаест дана.

Члан 7.

Изван просторија Главне архиве Министарства иностраних послова, ни један архивски спис или предмет не може се у оригиналу ставити на употребу другој којој државној власти или приватном лицу.

У случају оправдане потребе, Главна архива може доставити или издати преписе или факсимилне репродукције појединих докумената. Те преписе или репродукције овераваће, према члану 5 овог Правилника, начелник Главне архиве. Ако су исти учињени за приватну сврху, потребне трошкове, као и прописне државне таксе, сносиће заинтересовано лице.

Главна архива не може потврђивати верност превода појединих текстова, нити одостверавати потписе или печате докумената.

Члан 8.

Сва акта која се тичу истраживања чињених по члановима 3 до 7 овога Правилника, као и сви пре-

писи, факсимилне репродукције, изводи или наводи појединих докумената који стоје у вези с тим истраживањима, као и преводи истих, потпадају у погледу објављивања под прописе члана 12, става 1, Закона о архивама Министарства иностраних послова.

III. — ПРИВАТНА АРХИВСКА ИСТРАЖИВАЊА

Члан 9.

Приватна архивска истраживања у Главној архиви Министарства одобрава министар иностраних послова домаћим научницима, по препоруци Српске Краљевске академије, Југославенске академије знаности и умјетности, или кога од домаћих Университета, или иначе другим позваним лицима чији положај, углед и ранији рад дају гаранције за озбиљност посла, и то искључиво о предметима који припадају историјској прошлости или чије расправљање носи академски карактер.

Та се истраживања ни у ком случају не могу простирати ни на који период времена после 1903 године закључно. (Члан 8, став 2, Закона о архивама Министарства иностраних послова).

Испуњење горњих услова, у колико ово није опредељено Законом о архивама Министарства иностраних послова или овим Правилником, оцењује министар иностраних послова. За своју одлуку министар није дужан давати разлоге. (Члан 8, став 3, Закона о архивама Министарства иностраних послова).

Члан 10.

Министар иностраних послова може одобрити приватна архивска истраживања и поданицима оних страних држава са којима је уговорен или праксом утврђен реципроцитет.

Одредбе претходног члана које важе за југословенске држављане важе и за стране, са разликом што се у погледу последњих може узимати у обзир и препорука стране Академије или страног Универси-

тета, или препорука надлежног дипломатског заступништва у нашој Краљевини.

Члан 11.

Лица која желе вршити архивска истраживања у Главној архиви Министарства, имају поднети писмену молбу, у којој ће што подробније навести предмет и сврху својих истраживања. Молба има бити снабдевена прописном таксом и упућена на министра иностраних послова.

Ни у ком случају молилац не може тражити нити добити опште одобрење за истраживања у Архиви.

Министар одлучује о свакој поднетој молби тек по писменом образложеном мишљењу начелника Главне архиве, које се увек сматра као строго поверљив акт и које се не може саопштавати молиоцу.

Члан 12.

Одобрење за истраживања у Главној архиви Министарства гласи на име и даје се за искључиву потребу молиоцевих сопствених историјских, дипломатских, научних или књижевних студија.

Лице коме су истраживања одобрена не може служити као заменик, посредник или поузданик другог лица или власти, али, на његов захтев, начелник Главне архиве може допустити да га у разгледању, преписивању или репродукцији докумената замени и помоћно лице, чија ће својства и поузданост, по писменој претставци и јемству молиоцеву, имати да цени начелник Главне архиве.

Члан 13.

Лице коме министар иностраних послова одобри истраживања у Главној архиви Министарства, пре него што отпочне свој рад у њој, даће начелнику Главне архиве писмену изјаву о следећем:

(1) да сва предузета истраживања врши искључиво за потребу сопствених историјских, дипломатских, научних или књижевних студија, и да не служи као заменик, посредник или поузданик другог лица или власти;

(2) да ће се у свему своме раду управљати по прописима Закона о архивама Министарства иностраних послова, као и по прописима овога Правилника;

(3) да неће ни на који начин чинити употребу од свих оних чињеница с којима се буде упознао из докумената стављених му на употребу, а које немају везе са предметом и сврхом за које су му истраживања одобрена;

(4) да ће све преписе, репродукције, преводе, исписе, изводе или наводе објавити верно оригиналу;

(5) да ће од сваког свога штампаног дела или расправе, писаних на основу истраживања одобрених му и вршених у Главној архиви Министарства, доставити по два примерка за Библиотеку Министарства.

У случају употребе помоћног лица, у смислу става 2, претходног члана, потписник ће учинити и писмену изјаву да прима на себе личну одговорност за свако неиспуњење горњих обавеза од стране помоћног лица, које је он предложио.

Члан 14.

Читалац коме су одобрена истраживања у Главној архиви Министарства добиће место за рад у једној од редовних просторија Архиве, изван које неће бити допуштено износити ниједан од архивских списа или предмета стављених му на употребу.

За време рада, читалац ће бити под надзором једног чиновника Главне архиве и неће имати приступа у друге архивске просторије.

Члан 15.

Радно време за поједина приватна истраживања утврдиће начелник Главне архиве у споразуму са читаоцима, а по распореду који би најмање ометао редовне послове одељења. Тај распоред има бити подешен тако да сваки поједини читалац долази у одељење свега једном дневно, пре или после подне, да његово бављење у одељењу не премаша редовно канцеларијско време, и да увек оставља надзорном чиновнику довољно времена за пребрајање и идентификовање враћених докумената, као и за преглед учинених преписа, репродукција, превода, исписа, извода и навода сходно прописима члана 22.

Читалац се има што уредније користити утврђеним распоредом и унапред извештавати Главну архиву о могућним својим изостанцима. У случају да прекид у његову раду буде дужи од месец дана, његово место може бити уступљено другом читаоцу.

Члан 16.

Документа ће се издавати читаоцу у већем или мањем броју одједном, према стању у коме се она налазе и према важности њиховој, као и према природи самога предмета.

У случају да су документа повезана у свеске, фолиотирана или пагинирана, моћи ће се издати највише по три свеске одједном. У случају да су документа сређена у кошуљицама (омотима) и посебним досјеима и неповезана али фасцикулисана, она ће се издавати по досјеима, и то највише по педесет докумената одједном. Несређена и нефасцикулисана документа по правилу се не могу стављати на употребу приватним лицима; само у случају да се она могу лако пронаћи, издаваће се изузетно, и то не више но петнаест одједном.

Чиновник који буде издао свеску, или досје, или поједини акт, ставиће привремену забелешку о томе на место са кога је ове издвојио, а од читаоца ће

узети реверс са тачним назначењем натписа свеске, досјеа или акта, као и броја издатих докумената, пребројаних по листовима, ако ова нису повезана.

Члан 17.

Главна архива водиће нарочиту „Књигу приватних истраживања”, у коју ће уводити, по данима, податке о читаоцима којима су истраживања одобрена, са податцима о документима која су им издана на употребу.

Члан 18.

Читаоцима није допуштено да лично узимају из ормана или из преграда архивске просторије у којој раде никакве архивске списе или предмете, нити штампане књиге.

Деловодни протоколи, регистри и друге канцеларијске књиге издаваће се само по реверсу, као и остали архивски списи.

Члан 19.

Читаоци су одговорни за документа која су им поверена на употребу, и имају их вратити у истом стању у коме су их примили.

Није допуштено чинити никакве белешке или подвлачења по оригиналним документима.

Прецртавања на прозочној хартији могу се вршити само по одобрењу предвиђеном у члану 20, и то искључиво писаљком и на хартији која не садржи хемијских или других каквих састојака од разорна дејства по оригинале.

Члан 20.

Фотографске и друге факсимилне репродукције докумената могу се вршити само по претходном писменом одобрењу начелника Главне архиве, и то једино у просторијама Архиве.

Од сваке учињене факсимилне репродукције предаће се по један обавезни примерак Главној архиви Министарства.

Члан 21.

По свршеном послу, сваког дана свога рада у Главној архиви, читалац ће предавати документа по гласу реверса, али му се овај неће враћати. У његову присуству, чиновник ће поништавати важност реверса, који ће се чувати у Главној архиви ради развођења у „Књизи приватних истраживања”, прописаној чланом 17, као и ради даље евиденције.

Члан 22.

Заједно са документима, читалац ће предавати на преглед надзорном чиновнику и све преписе, репродукције, преводе, исписе, изводе или наводе које је извршио у току тога дана. Чиновник ће ове парафирати, одмах или у току идућег радног дана, у случају да краткоћа времена не допушта да се преглед одмах обави, или их задржати, у случају да постоје разлози наведени у члану 24, или иначе други какви оправдани разлози.

Ниједан препис, репродукција, превод, испис, извод или навод неће се моћи објавити ако их надзорни чиновник Главне архиве није претходно прегледао и парафирао.

Овај преглед не разрешава објављивача од даљих могућних одговорности у погледу прописа Закона о архивама Министарства иностраних послова, Закона о штампи, као и у погледу прописа овога Правилника.

Члан 23.

Преписи, исписи, изводи или наводи докумената могу се чинити на језику којим су писани оригинали, или у преводу на који други језик, али морају увек носити идентификационе ознаке оригинала.

Није допуштено узимати забелешке стенографским знацима, шифром, или тајним писменима.

Члан 24.

Ако су преписи на страном језику, или ако су документа превођена са страног језика или на страни језик, или ако су она такве природе да је за њихово објављивање потребно тражити саизвољење које стране владе или приватног лица, надзорни чиновник може задржати учињени препис, превод, испис, извод или навод, све док се ови подробније не испитају или док се поменуто саизвољење не добије.

Члан 25.

Ни у ком случају не допушта се објављивање преписа, репродукција, превода, исписа, извода или навода докумената који садрже извештаје или описују радњу, или се уопште тичу чиновника Министарства иностраних послова, дипломатских и консуларних заступништава у иностранству, који су још у активној служби.

Члан 26.

Лице које ма у чему буде повредило прописе Закона о архивама Министарства иностраних послова, или прописе овога Правилника, изгубиће на свагда право на истраживања у Главној архиви Министарства иностраних послова, у колико та повреда или те повреде постојећих прописа не повлаче још и кривичну одговорност предвиђену поменутим Законом.

IV. — ПРЕЛАЗНО НАРЕЂЕЊЕ

Члан 27.

Овај Правилник ступа на снагу са даном објаве у „Службеним новинама“, када престају важити

све одредбе које би стајале у противности са овим Правилником.

Гл.А.бр. 108
14 априла 1930 године
у Београду

Заступник министра иностраних послова,
министар без портфеља,
Д-р К. Кумануди с. р.

Миб. Sp. 36223

Овај Правилник објављен је у броју 95—XXXVII „Службених новина“ од 28 априла 1930 године.